

221232 - İshal olmak, orucu bozmayı mubah kılar mı?

Soru

Sabah çok şiddetli bir ishala yakalandım, daha sonra. Sıvı kaybı olduğu için bir takım ağrılar oluştu, halsiz ve bitkin olarak düştüm, bu durumda orucu tamamlamam gerekir mi?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Yüce Allah, oruçta zorluk çeken hastanın iftar etmesine ruhsat vermiştir. Ancak daha sonra orucu bozduğu gün kadar oruç kazası yapar. Yüce Allah şöyle buyurdu: "Her kim hasta ya da yolculukta olursa tutamadığı günlerin sayısınca başka günlerde tutar. Allah sizin için kolaylık ister, zorluk istemez." Bakara/185

Bilmek gerekir ki oruçluya iftarı mübah kılan hastalık, oruç esnasında çekilmez hale gelen hastalıktır. Ayrıca oruç tutulduğunda hastalığı daha ileriye seviyeye çıkan hastalıklar veya oruçla birlikte iyileşmenin gecikmesi durumunda oruç tutmamak mubahtır. Daha detaylı bilgi için ([12488](#)) nolu sorunun cevabına bakınız.

Şeyh İbn Useymin Rahimehullah şöyle dedi: "Hastanın üç durumu mevcuttur:

Birincisi: Oruçtan etkilenmemek, örnek: normal grip, hafif baş ağrısı, diş ağrısı vb. durumlarda orucu bozmak caiz değildir.

İkincisi: Oruç tutmak zor olup kendisine zarar vermemesi: bu durumda oruç tutmak mekruh olup orucu yemek sünnettir.

Üçüncüsü: Oruç tutmak zor olup kendisine zarar vermesi: Örnek: Böbrek hastalığı, şeker hastalığı vb. durumlarda orucun tutulması haram olur. (şerhul mumti (6/341)

Bunun üzerine şayet ishal, oruçluya zarar vermeyecek derecede hafif ise aşırı derecede bitkinlik ve yorgunluğa neden olmuyorsa bu durumda iftar etmek caiz değil ve orucu tamamlamak vacip olur.

Ancak ishal çok şiddetli olup oruçlu aşırı derecede bitkin ve halsiz düşerse orucu bozması daha da kesin olur. Çünkü ishal olan insan kaybettiği sıvı ve tuzları tekrar telafi etmesi gerekir. Aksi takdirde sağlığını tehlikeye atmış olur.

Şayet ishal bu durumdan daha şiddetli olup ilaç kullanılmadığı takdirde ishal kesilmeyecek, sıvı kaybı telafi edilemeyecek ve sağlığı tehlikeye girecekse bu durumda orucu yemek vacip olduğu gibi oruç tutmak haram olur. Ramazan ayından sonra yediği orucu kaza eder.

Sonuç olarak ishal, sizi bitkin ve halsiz düşürmüştse orucunuzu bozmanız mübah olup orucu tamamlamanız mekruhtur. Orucunuzu yediğiniz takdirde Ramazandan sonra orucunuzu kaza edersiniz. Size yüce Allah'tan şifalar dileriz.

En iyisini Allah bilir.